ЯНВАРЬ 16 1939 во
№ 8 (971)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

ЁНМӦДНЫ УДЖЫН СОЦИАЛИСТИЧЕСКӦЙ ДИСЦИПЛИНА

Великӧй шуд лоны труженникӧн странаын, кӧні удж лои радлун да вдохновение источникӧн, кӧні сійӧс пӧртӧма „зазорнӧй да сьӧкыд бремъясысь, кутшӧмӧн сійӧ лыддыссьывліс войдӧр, **честь делӧӧ, слава делӧӧ, доблесть да геройство делӧӧ**" (Сталин).

Миян странаса рабочӧйяс, служащӧйяс, колхозникъяс, интеллигенция уджалӧны ас выланыс, аслас народ вылӧ. Сӧветскӧй морт тӧдӧ, мый сійӧ аслас уджӧн содтӧ рӧдиналысь вынйӧр да величие, ёнмӧдӧ уджалысь йӧзлысь благосостояние. Быдмис выль, удж дінӧ подлиннӧ социалистическӧй отношение, уджын воспитывайтсьӧны да выдвигайтсьӧны уна сюрс геройяс, производствоса смел новаторъяс, стахановецъяс, ударникъяс.

Миян народ радейтӧ да ценитӧ удж вывса геройясӧс, найӧс быд ногӧн поощрайтӧмӧн да поддерживайтӧмӧн. Сійӧ ыджыд лӧглунӧн относитчӧ на дінӧ, кодi дзугӧ трудовӧй дисциплина, растрачивайтӧ дона уджалан кад.

Миян, социализм странаын, лӧсьӧдӧма мирын медся дженьыд уджалан лун. Сизим часа уджалан лун сетӧма унджык рабочӧйлы. Промышленностьлӧн торъя отрасльясын, кыдзи мупытшкӧсса уджъяс, чернӧй да цветнӧй металлургия заводъясса уджъяс вывса рабочӧйяслы сетӧма 6 часа уджалан лун.

Сӧветскӧй странаса честнӧй да добросовестнӧй труженникъяс асланыс уджӧн тӧждысьӧны ёнмӧдны рӧдиналысь благосостояние, кӧсйӧны уджалан кадлысь не воштыны ни ӧти минут. Но предприятиеясын да учреждениеясын эмӧсь недобросовестнӧй, нечестнӧй йӧз, кодъяс прогуливайтӧны уджалан кадсӧ, сёрмӧны удж вылӧ, мешайтӧны уджалiгӧн мукӧдлы, мыйӧн вайӧны ыджыд вред социалистическӧй рӧдиналы, странаса уджалысь йӧзлы.

Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь СССР-са Совнаркомлӧн, ВКП(б) ЦК-лӧн да ВЦСПС-лӧн шуӧм эм тайӧ йӧзыслы, прогульщикъяслы, лодырьяслы да рвачъяслы паныд ёсь ӧружие. Сійӧ пуктӧ пом налӧн карьеристическӧй цельяслы.

Комсомолскӧй организацияяслӧн мог—разъяснитны быд комсомолецлы, быд несоюзнӧй том мортлы—рабочӧйлы да работницалы трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь законлысь став важностьсӧ да коланлунсӧ. Удж дінӧ добросовестнӧй отношениеӧн да дисциплинированностьӧн комсомолецъяс долженӧсь петкӧдлыны став рабочӧйяслы уджалан кад максимальнӧй продуктивностьӧн используйтӧмлысь пример.

Но торъя комсомольскӧй организацияяс эз на кутчысьлыны тайӧ серьёзнӧй уджас. Емдінса да Сёськаса МТС-ясын трудовӧй дисциплина омӧль положениеын, мыйӧн и висьтавсьӧ сійӧ фактыс, мый тракторъяс да видзму вӧдитан машинаяс ремонтируйтан план позорнӧя срывайтсьӧ. Трактористъяс да механикъяс пӧвсын уджалӧны уна комсомолецъяс, но найӧ пӧвсын сідз жӧ ӧнӧдз на эмӧсь прогулъяс да удж вылӧ сёрмӧмъяс. Комсомольскӧй комитетъяс комсомолецъясӧс да несоюзнӧй томйӧзӧс оз мобилизуйтны производство вылын трудовӧй дисциплина ёнмӧдӧм вылӧ, прогульщикъяскӧд да лодырьяскӧд тыш вылӧ. Емдін МТС-бердса комсомольскӧй комитет да сэні секретарь Потолицын ёрт комсомолецъяслысь производственнӧй удж арталӧны второстепеннӧй вопросӧн.

Комсомольскӧй организацияяслӧн да комсомольскӧй руководствоӧ вобм выль активлӧн мог сулалӧ сыын, медым быдлун томйӧзлы прививайтны удж дінӧ подлиннӧй коммунистическӧй отношение.

Бур пример петкӧдлӧ Нювчим заводса комсомольскӧй организация, кодi нуӧдӧ оз омӧль удж трудовӧй дисциплина ёнмӧдӧм кузя. Комсомолецъяс инициатива серти став цехъясын нуӧдӧма тайӧ законсӧ обсуждайтӧм. Трудовӧй дисциплина нарушитӧмлысь фактъяс обсудитӧма комсомольскӧй комитет вылын да комсомольскӧй собрание вылын. Сэні кыптіс удж производительность. Торъя комсомольецъяс бӧрья кадӧ лунъя нормаяс тыртӧны 180—200 прӧчент вылӧ.

Но тайӧ этша. Комсомольскӧй организацияяс долженӧсь сетны быдлунъя отсӧг заводса, учреждениеса администрацияыл, разоблачайтны трудовӧй дисциплина нарушайтысьясӧс, паськыда популяризируйтны медся бур рабочӧйяслысь, сужащӧйяслысь опыт, вӧчны сійӧс став томйӧз достояниеӧн. Колӧ бӧр ловзьӧдны „легкӧй кавалериялысь" деятельность, медым найӧ ёсь синмысь эз вермы вошны предприятиеын да учреждениеын ни ӧти недисциплинированнӧй поступок.

Комсомолецъяс асьныс личнӧ долженӧсь петкӧдлыны удж дінӧ социалистическӧй отношениелысь пример. Найӧ долженӧсь возглавитны трудовӧй дисциплина нарушитысьяскӧд решителнӧй тыш.

Машинно-тракторнӧй станцияяс удж йылысь

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветлӧн да ВКП(б) Центральнӧй Комитетлӧн шуӧм

СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧвет да ВКП(б) Центральнӧй Комитет пасйӧны, мый МТС-ясӧс государственнӧй бюджет кузя финансируйтӧм вылӧ вуджӧдӧм упорядочитіс МТС-яслысь финансовӧй овмӧс да лӧсьӧдіс налы чорыд финансовӧй база. Сійӧ жӧ кадын опыт петкӧдліс, мый **МТС**-ясӧс вося да воджынся сметаяс кузя финансируйтӧм, наӧн ассьыныс производственнӧй плансӧ олӧмӧ пӧртӧм вылӧ видзӧдтӧг, оз лӧсьӧд МТС-яслысь колана заинтересованность урожайность кыпӧдӧмын, видзму овмӧс уджъяс срокъясӧн да качествоӧн нуӧдӧмын, водз кӧдза да сійӧс дженьыд срокӧн обеспечитӧмын, пыдi гӧрӧм обеспечитӧмын, а сідз жӧ МТС-яс уджысь начисляйтан натуроплата индӧм срокъясӧ колхозъяслысь тырвыйӧ получитӧмын.

Машинно-тракторнӧй станцияяслысь удж водзӧ бурмӧдӧм могысь СССР-са СНК да ВКП(б) ЦК, СССР СНК-лысъ 1938 вося февраль 5 лунся шуӧм вежӧмӧн, шуӧны:

1. Отменитны МТС-ясӧс вося да воджынся сметаяс кузя финансируйтӧмлысь существуйтысь практика, МТС-яс боксянь ассьыныс производственнӧй плансӧ кыдзи лыд, сідзи и качественнӧй петкӧдласъяс кузя фактическӧя тыртӧм вылӧ видзӧдтӧг.

2. Лӧсьӧдны 1939 вося январьсянь МТС-ясӧс квартальнӧя финансируйтӧм, ассьыныс вося производственно-финансовӧй плансӧ олӧмӧ пӧртӧм серти, локтан квартал вылӧ аванс сетан пӧрадокын. Быд квартал кольӧм бӧрын 15 лунысь не сёрӧнджык МТС обязан сетны Госбанк отделениелы отчет квартальнӧй производственно-финансовӧй план олӧмӧ пӧртӧм йылысь. Квартальнӧй отчетъясысь кындзи МТС сеталӧ Госбанк отделениелы тӧлысся финансовӧй отчетъяс.

3. МТС-ӧн текущӧй кварталын уджъяслысь план содтӧдӧн тыртӧм дырйи да сыкӧд йитӧдын квартал вылӧ лэдзлӧм сумма серти средствояс унджык видзӧм дырйи, Госбанк содтӧд финансируйтӧ МТС-ӧн уджъяс тайӧ содтӧдӧн вӧчӧмсӧ МТС-лӧн вося производственно-финансовӧй план щӧт весьтӧ. Окончательнӧй расчет нуӧдсьӧ нёльӧд кварталын, но декабрь 1-ой лунысь не сёрӧнджык, МТС-яслысь рӧскодъяс ревттьӧмӧн, кодъяс йитчӧмаӧсь производственно-финансовӧй план содтӧдӧн тыртӧмкӧд.

4. Сійӧ случайын, МТС кӧ эз тырт уджъяслысь квартальнӧй производственнӧй план, а сылы квартал вылӧ лэдзлӧм средствояссӧ тырвыйӧ босьтіс, Госбанк нуӧдӧ вӧчӧм уджъяс бӧрын перерасходуйтӧм средствояслы зачет да перерасходлӧн соответствующӧй сумма вылӧ чинтӧ очереднӧй квартальнӧй аванс.

5. Затратаяс пиысь бydӧн вылӧ (горючӧй, ремонт, производственнӧй рабочӧйяслы уджд он, МТС-са аппаратлы уджд он да мукӧд административнӧй да хозяйственнӧй рӧскодъяс) восьтысьӧ торъя счет, кытысь средствоясыс сетсьӧны Госбанкӧн МТС-лӧн вынсьӧдӧм производственно-финансовӧй план пределъясын.

МТС-са торъя статьяяс кузя тӧдмалӧм перерасходъяс вермас лоны вевттьӧма мукӧд статьяяс кузя экономия щӧт весьтӧ, быд пӧрйӧ крайясса (областьясса) земотделъяс да республикаясса соответствующӧй наркомземъяс разрешениеӧн.

6. МТС-лӧн вося производственно - финансовӧй план составляйтсьӧ кварталъяс вылӧ торйӧдлӧмӧн да вынсьӧдсьӧ областьса (крайса) земотделӧн февраль 1-ой лунысь не сёрӧнджык. Машинно-тракторнӧй станция, вынсьӧдӧм производственно - финансовӧй планысь петӧмӧн, кырымалӧ колхозъяскӧд договоръяс.

7. МТС производственно-финансовӧй планын урчитӧ, кыдзи объязательнӧй задание: производственнӧй видзму уджъяслысь объём видъяс кузя, качество кузя да основнӧй культураяс кузя урожайностьлысь размер; тракторнӧй уджъяслысь, вартӧмлысь да комбайнӧн идралӧмлысь асдон; тракторъяс да мукӧд видзму овмӧс машинаяс ремонтируйтӧм.

8. Бырӧдны лэдзны позьтӧм практика, кор горючӧй лӧжнӧя экономитӧм ради уна машинно-тракторнӧй станцияяс сёрмӧны мувывса уджъяс заводитӧмӧн, кыдзи правилӧ, куим-нёль лун вылӧ, нюжӧдӧны кӧдза тӧлысь вылӧ и дырджык дженьыд срокъясӧ сійӧс нуӧдӧм пыдди; вежӧны требуйтчана пыдіа гӧрӧм ляпкыда гӧрӧмӧн; оз аскадын гӧрны коськӧмъяс, найӧс оз обработайтны, мый и орӧдӧ урожайность кыпӧдан делӧ.

9. Обяжитны МТС-ясса директоръясӧс стӧча пӧртны олӧмӧ правительстволысь да СССР-са Наркомземлысь индӧдъяс видзму овмӧс торъя районъяслы кӧдза нуӧдан срокъяс йылысь, гӧрӧм джуджта йылысь, коськӧмъяс гӧран, найӧс обработайтан срокъяс йылысь, идзапод гӧран срокъяс да качество йылысь, уборка срокъяс да сійӧс котыртан пӧрадок йылысь.

10. Мувывса уджъяс водз заводитӧм обеспечитӧм вылӧ да гӧригӧн предплужникъяс используйтӧм вылӧ, мый требуйтӧ обычнӧй нормаяс серти горючӧй уна рӧскодуйтӧм, паськӧдны став МТС-яс вылӧ горючӧй рӧскодуйтӧмлысь нормаяс татшӧм кыпӧдӧм, кодӧс предусмотритӧма СССР-са Совнарком да ВКП(б) ЦК шуӧмӧн СССР-са асывлунвывса засушливӧй районъяслы: мувывса уджъяс заводитчӧмсянь воддза кык лунсӧ идзапод пинёвтӧм вылӧ 15 прӧчент вылӧ кыпӧдӧм; тувсовъя кӧдза да культивация нуӧдӧм вылӧ воддза 6 лунсӧ —10 прӧчент вылӧ; гӧран став кадколастын предплужникъясӧн гӧрӧм вылӧ —6 прӧчент вылӧ.

11. 20—22 сантиметр вылӧ пыдіа гӧрӧм обеспечитӧм могысь СССР-са лунвыв степнӧй районъясын лӧсьӧдны гектар идзапод да коськӧм гӧрӧм вылӧ горючӧй рӧскодуйтӧмлысь татшӧм кыпӧдӧм нормаяс:

		СТЗ-ХТЗ	ЧТЗ лигр.	СТЗ-НАТИ	ЧТЗ-ДИЗ
1	Одесскӧй обл	21,3	16,8	17,7	11,5
2	Николаевскӧй обл . .	21,3	16,8	17,7	11,5
3	Днепропетр. обл . . .	21,3	16,8	17,7	11,5
4	Сталинскӧй обл . . .	21,3	16,8	17,7	11,5
5	Ворошиловградск. обл.	21,3	16,8	17,7	11,5
6	Ростовскӧй область . .	21,4	16,8	17,7	11,5
7	Орджоникидзев. край .	21,3	16,8	17,7	11,5
8	Краснодарскӧй край .	21,5	16,8	17,7	11,5

(Помсӧ видзӧд 2 листб.)

Машинно-тракторнӧй станцияяс удж йылысь

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветлӧн да ВКП(б) Центральнӧй Комитетлӧн шуӧм

12. Дженьыд срокъясӧ пинёвтӧм, лущение, культивация да кӧдзӧм нуӧдӧмысь трактористъясӧс да колхозникъясӧс поощрайтӧм могысь пыртны трактористъяслы да колхозникъяслы уджысь мынтысян пӧрадок дінӧ татшӧм содтӧд: МТС-ясса трактористъяслы да колхозникъяслы тулысын водз пинёвтӧм вылын уджалан воддза кык лунысь да культивация вылын да тувсовъя кӧдзаын воддза 6 лун уджалӧмысь — трудоденьяс начисляйтӧм нуӧдны кык мында размерын.

13. Гӧрӧмлысь лӧсьӧдӧм джуджта нарушитӧм дугӧдӧм могысь:

а) пыртны МТС-ясса да райзоясса агрономъяс обязанностьӧ гӧрӧмлысь джуджта да качество прӧверитӧм;

б) тшӧктыны колхозъясса правлениеяслы торйӧдны опытнӧй колхозникъясӧс МТС-ясса трактористъяслысь гӧрӧм примитӧм вылӧ да ляпкыда гӧрӧм быд эрдӧдан случайын составлитны актъяс, кодъясӧс пырысь-пыр сетны райисполкомъяслы видлалӧм вылӧ;

в) обяжитны райисполкомъясӧс декаднӧй срокӧн видлавны колхозъяслысь шыӧдчӧмъяс гӧрӧмлысь джуджта нарушитӧм йылысь да, наӧн подтвердитчан случайын, МТС-яс должёнӧсь нуны кывкутӧм колхоз водзын, кодӧс урчитӧма МТС-лӧн колхозкӧд договорӧн, а МТС-ӧн недоброкачественнӧй гӧрӧм вылӧ видзӧм рӧскодъяслӧн стоимость удерживайтсьӧ МТС-ӧс ӧчереднӧй ассигнуйтӧм дырйи;

г) трактористъяслысь, кодъяс нарушитісны гӧрӧмлысь лӧсьӧдӧм джуджта, удерживайтны 50 прӧчент, а тракторнӧй бригадаса бригадирлысь—горючӧй стоимостьлысь 10 прӧчент, кодӧс видзӧма бракуйтӧм уджъяс вылӧ.

14. Пыртны МТС-са работникъяслы татшӧм премияяс, кодъяс сетсьӧны воӧн ӧтчыд нёльӧд кварталын—край (обл.) земотдел либӧ республикаса наркомземъяс распоражение кузя:

а) МТС-ӧн видзму овмӧс уджъяслысь вынсьӧдӧм вося план тыртӧм да колхозъясӧн срокын колана натуроплата сдайтӧм обеспечитӧм дырйи МТС-са директор, директорлӧн заместительяс, старшӧй агроном, старшӧй механик, главнӧй бухгалтер босьтӧны быдӧн премия асланыс тӧлысся оклад размерын;

б) шӧр пӧлӧс урожайность шедӧдан условие дырйи, кодӧс урчитӧма МТС-лӧн вынсьӧдӧм вося планӧн, мый должен лоны подтвердитӧма МТС-ӧн обслуживайтан колхозъясӧс МТС планӧн урчитӧм серти не улӧджык урожайность группаясӧ отнеситан фактӧн,—премия сетсьӧ сійӧ жӧ йӧзлы кык тӧлысся оклад размерын:

в) шӧр урожайностьлысь план 10 прӧчент вылӧ дорысь не этшаджык вылӧ содтӧдӧн тыртӧм условие дырйи, мый должен лоны подтвердитӧма МТС-ӧн обслуживайтан колхозъясӧс урожайность группаясӧ отнеситан фактӧн, кодi МТС-са планӧн урчитӧм урожайностьсӧ вевтыртӧ 10 прӧчентысь не этшаджык вылӧ, —премия сетсьӧ сійӧ жӧ йӧзлы куим тӧлысся оклад размерын.

МТС-са директор видзӧдлас серти МТС-са уджын отличитчысь рабочӧйяс да служащӧйяс премируйтсьӧны соответственнӧя кык вежонсянь кык тӧлысся заработок размерын.

15. Индӧм премияяс сетсьӧны МТС-лӧн премирование фондысь, кодi лӧсьӧдсьӧ колхозъясӧн сдайтӧм натуроплаталӧн быд центнер вылӧ начислениеысь, тракторнӧй да вартӧм кузя уджъяс ставнас да содтӧдӧн вӧчӧмысь СССР-са наркомзем резерв щӧт весьтӧ отчислениеысь, а сідз жӧ затратаяс экономия кузя отчислениеясысь, кодӧс лӧсьӧдӧма МТС производственнӧй планын.

Лӧсьӧдны вылынджык индӧм отчислениеяслысь татшӧм пӧрадок:

а) колхозъясӧн сдайтӧм натуроплатаысь МТС премиальнӧй фондӧ начислениеяс нуӧдсьӧны заготовительнӧй пунктъясӧ быд центнер сдайтӧм продукциялысь татшӧм размеръясын: зерновӧйяс да кукуруза 30 урӧн; картупель 25 урӧн; сахарнӧй свекло 20 урӧн; рис да подсолнух 1 шайтӧн; сафлор, кольза да горчица 2 шайтӧн; хлопок (сырец), клещевина, соя, люцерна (кӧйдысъяс), войвывса пыш (волокно), войвывса пыш (кӧйдыс), шабді кудряш (кӧйдыс)—2 шайтӧн; шабді долгунец (волокно); шабді долгунец (кӧйдыс)—3 шайтӧн; лувывса пыш: стебель турбиннӧй—80 урӧн, стебель кудельнӧй—50 урӧн; кӧйдыс —3 шайтӧн; кенафа: стебель—80 урӧн, кӧйдыс 3 шайтӧн; канатник: волокно 1 шайтӧн, кӧйдыс 3 шайтӧн.

Сдайтӧм натуроплатаысь отчислениеяс перечисляйтсьӧны МТС щӧт вылӧ райфинотделъясӧн суммаясысь, кодъяс поступитісны госбюджетӧ натуроплата кузя, заготовительнӧй организацияяслӧн быд декадаса справкаяс подув вылын сійӧ МТС-ӧн обслуживайтан колхозъясысь получитӧм натуроплата размеръясын.

б) Тракторнӧй уджъяслысь да вартӧмлысь план машино-тракторнӧй станцияӧн тыртӧм дырйи уджлӧн быд гектарысь условнӧй гӧрӧм вылӧ вуджӧдӧмын да молотилкаяс вылын быд 5 тонна вартӧм нянысь торйӧн МТС-са премиальнӧй фондӧ нуӧдсьӧ отчисление 20 ур размерын; условнӧй гӧрӧмлӧн быд гектарысь, кодӧс нуӧдӧма план вывті, да молотилкаясӧн план вывті вартӧм быд 5 тонн нянысь отчислениеяс нуӧдсьӧны 40 ур размерын; тракторнӧй уджъяслысь да вартӧмлысь план ставнас да содтӧдӧн тыртӧмысь отчислениеяс сетсьӧны МТС-лы СССР-са Наркомзем резервысь областнӧй да краевӧй земотделъяс пыр мувывса уджъяс помалӧм бӧрын, но не сёрӧнджык тайӧ вося декабрь 1-ӧй лунысь.

в) Уджъяслысь план тыртӧм дырйи затратаяс кузя средствояс экономияысь, кодъясӧс лӧсьӧдӧма производственно - финансовӧй планӧн, МТС босьтӧ 75 прӧчент. Сійӧ средствояссӧ сетсьӧны МТС-лы госбюджетысь край (обл.) земотделъясӧн да республикаясса наркомземъясӧн МТС-лысь вося отчет вынсьӧдӧм бӧрын.

16. Тайӧ шуӧм подув вылын отменитны СССР-са Наркомземлысь, Наркомфинлысь да Госбанклысь МТС-са премиальнӧй фондӧ отчистлениеяс йылысь 1938 вося декабрь 30-ӧд лунся инструкция.

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса председатель
В. МОЛОТОВ.

ВКП(б) Центральнӧй Комитетса секретарь
И. СТАЛИН.

1939 вося, январь 13 лун.

МТС-яслы уджысь зерновӧй культураяс кузя натуроплата начислитан пӧрадок йылысь

СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветлӧн да ВКП(б) Центральнӧй Комитетлӧн шуӧм

1. Бырӧдны МТС-яслы уджысь натуроплата начисльитӧм вылӧ колхозъясӧс урожайностьлӧн группаясӧ отнеситӧм кузя районнӧй комиссияяс.

2. МТС-яслы уджысь натуроплата начислитӧм вылӧ колхозъясӧс урожайностьлӧн группаясӧ отнеситӧм кузя удж возложитны областнӧй да краевӧй исполкомъяс вылӧ, а кӧні абу областьяс вылӧ юкӧм—республикаясса совнаркомъяс вылӧ.

3. Установитны, мый МТС-яслы уджысь зерновӧй культураяс кузя натуроплата начисльитӧм вылӧ ӧти районса колхозъяс относитчӧны урожайностьлӧн группаяс пӧвсысь ӧтиӧ. Районын ёна неӧткодь урожай случайын лэдзсьӧ кыдзи исключение ӧти районса ӧткымын колхозъясӧс урожайностьлӧн мӧд группаясӧ отнеситӧм.

4. Отменитны МТС-лы видзму овмӧсса уджъясысь колхозъясӧн комплекс пӧрадокӧн мынтысьӧм да лӧсьӧдны, 1939 вося урожайсянь заводитӧмӧн, торъя уджъясысь ставкаяс серти мынтысьӧм.

5. МТС-яслы уджысь зерновӧй культураяс кузя натуроплаталӧн действуйтысь ставкаясӧ пыртны татшӧм вежӧмъяс:

а) молотилкаясӧн вартӧмысь натуроплаталысь действуйтысь ставкаяс чинтыны ӧти прӧчент вылӧ, натуроплаталысь ставкасӧ вартӧмысь молотилкаясӧн вартӧм нянысь 7 прӧчент пыдди 6 прӧчент размерын лӧсьӧдӧмӧн; областьясын, кӧні действуйтысь ставкаыс составляйтӧ 6 прӧчент, ставкасӧ установитны 5 прӧчент да областьясын, кӧні действуйтысь ставка составляйтӧ 5 прӧчент, ставкасӧ установитны 4 прӧчент;

б) лущениеысь зерновӧй культураяс кузя натуроплаталысь действуйтысь ставкаяс чинтыны кык мында вылӧ, лущениеысь дискование да культивация вылӧ натуроплаталысь существуйтысь ставкаяс пасьӧдӧмӧн;

в) кыпӧдны ставкаяссӧ коськӧм гӧрӧмысь да идзапод гӧрӧмысь, коськӧм да идзапод гӧрӧм вылӧ тувсов гӧрӧмлысь зерновӧй культураяс кузя натуроплаталысь существуйтысь ставкаяс пасьӧдӧмӧн;

г) натуроплата начислитӧм вылӧ лӧсьӧдны урожайностьлысь выль группа—15 да унджык центнерӧн гектар вылысь зерновӧй культураяс, да урожайностьлысь группа гектар вылысь куим центнерӧн бырӧдны;

д) ВИМ-2 зерноочистительнӧй установкаяс вылын нянь сортируйтӧмысь сьӧмӧн мынтысьӧм пыдди лӧсьӧдны натураӧн мынтысьӧм первой пропуск дырйи кык прӧчент размерын да мӧдысь весаліг (пропуск) дырйи ӧти прӧчент размерӧн сортируйтӧм нянысь, да сложнӧй молотилкаяс вылын 1,5 прӧчент.

6. 1939 вося январь 1-ой лунсянь примитны государство щӧт вылӧ трактористъяслы, тракторнӧй бригадиръяслы да найӧ отсасысьяслы гарантийнӧй денежнӧй минимум (трудоденысь 2 шайт 50 ур) мынтӧм, колхозъяслы обязанностьяс вылӧ тайӧ уджалысьясылы гарантийнӧй денежнӧй мынтысьӧм да трудоденьлӧн денежнӧй юкӧнлысь фактическӧй стоимость костын разницасӧ мынтӧм кольӧдӧмӧн сійӧ случайясын кор тайӧ стоимостьыс вылынджык гарантийнӧй минимумысь, а сідз жӧ налы мынтан трудоденьлӧн натуральнӧй юкӧныс.

СССР Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса председатель
В. МОЛОТОВ.

ВКП(б) Центральнӧй Комитетса секретарь
И. СТАЛИН.

1939 во, январь 13-ӧд лун.

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн Указ

СССР-са ВООРУЖЕНИЕ КУЗЯ НАРОДНӦЙ КОМИССАРӦН Б. Л. ВАННИКОВ ЁРТӦС НАЗНАЧИТӦМ ЙЫЛЫСЬ

СССР-са Вооружение кузя Народнӧй Комиссарӧн назначитны Борис Львович Ванников ёртӧс.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль,
1939 во январь 11 лун.

Перепись нуӧдны дасьӧсь

Додзьса переписнӧй отделын (Сыктывдін район) уджалӧны куим инструктор-контролер да 14 счетчик. Инструктор-контролеръяс да счетчикъяс пӧвсын нуӧдӧма некымын инструктивнӧй совещание, найӧс перепись нуӧдан делӧӧн тӧдмӧдӧм могысь. Бура усвоитісны перепись нуӧдан делӧ Василий Казаков, Степан Елфимов, Сергей Потапов да мукӧдъяс. Счетчикъяслы юклӧма перепись нуӧдан участокъяс.

Уна агитаторъяс уджалӧны активнӧя. Сердитов, Попов, Потапов да Данилова ёртъяс нуӧдісны нин перепись йылысь собраниеяс, беседаяс колхозникъяс да колхозницаяс пӧвсын.

Куратов.

НИ ӦТИ ПРОГУЛ, НИ ӦТИ СЁРМӦМ, НИ ӦТИ ВЕСЬ ВОШТӦМ МИНУТА!

Миян бригада лоас передовӧйӧн

Литейнӧй цех ӧнӧдз на уджаліс омӧля. Цехын ставыс уджалӧ 4 бригада, но ни ӧти бригадаын эз вӧв бура сувтӧдӧма трудовӧй дисциплина. Трудовӧй дисциплина сувтӧдӧм вӧсна омӧля тӧждысис и завода администрация. Цехса табельщик Виталий Творожников производство вылӧ гежӧда и видзӧдлӧ, унджык кадсӧ олӧ гортас.

Литейнӧй цехӧ ме локті неважӧн, 1938 воын ФЗУ помалӧм бӧрын. Менӧ индісны уджавны литейщикъяс бригадаӧ. Трудовӧй дисциплина йылысь закон лэдзӧм бӧрын тайӧ бригадаыс кутіс уджавны бура. Бӧръя лунъясӧ прогулъяс эз вӧвны.

Ми кутам и водзӧ тышкасьны трудовӧй дисциплина ӧнмӧдӧм вӧсна. Добитчам сійӧ, медым миян бригада лоис передовӧйӧн.

Разумник САВЕЛЬЕВ,

Нювчим заводса литейщик, комсомолец.

БОСЬТЧИМ ТРУДОВӦЙ ДИСЦИПЛИНА ӦНМӦДӦМ ВӦСНА ТЫШӦ

Декабрь тӧлысся план завод тыртіс 124 прӧчент вылӧ. Механическӧй цех ассьыс плансӧ тыртіс медся ылькыда. Сійӧ заводын водзынмунысь цех. Механическӧй цех, а сідз жӧ и мукӧд цехъяс вермисны эськӧ планъяссӧ тыртны ноштa уджыдджыка, вӧлі кӧ рабочӧйяс пӧвсын бур дисциплина. Прогулъяс, удж вылӧ сёрмӧмъяс зэв ёна мешайтісны производственнӧй план олӧмӧ пӧртӧмын.

Комсомольскӧй комитет бӧръя кадӧдз производственнӧй вопросӧн эз занимайтчыв. Со механическӧй цехын уджалӧны 40 том рабочӧй, на пиысь 12 комсомолец. На пӧвсысь уналӧн частӧ прогуливайтлісны, сёрмывлісны удж вылӧ. Пельмегов Михаил квалифицированнӧй слесарь, сизим во нин уджалӧ цехын. Сійӧ уджалӧ оз омӧля, но унаысь сёрмывлывліс удж вылӧ локтӧмӧн, весиг вӧліны прогулъяс. Удж вылӧ сёрмывлывлісны и Н. Карманов, В. Ильчуков, П. Карманов. Сёрмывлывлісны да прогуливайтлывлісны и комсомолецъяс. Комсомольскӧй комитет должен вӧлі интересуйтчыны комсомолецъяс да том рабочӧйяс производственнӧй уджӧн, тышкасьны трудовӧй дисциплина кыпӧдӧм вӧсна. Но сійӧ эз вӧв. Ни комсомольскӧй комитет заседаниеяс вылын, ни комсомольскӧй собраниеяс вылын производственнӧй вопросъяс эз обсуждайтсьывны.

Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь СССР-са Совнаркомлӧн, ВКП(б) ЦК-лӧн да ВЦСПС-лӧн шуӧм петӧм бӧрын комсомольскӧй организация, партийнӧй да профсоюзнӧй организацияяскӧд тшӧтш, босьтчіс тайӧ шуӧмсӧ рабочӧйяслы разъяснитӧмӧ. Нуӧдім комсомольскӧй собрание, а сы бӧрын рабочӧйяслысь собраниеяс цехъясын. Комсомолецъяслӧн трудовӧй дисциплина нарушитӧм кузя фактъяс вӧлі обсудитӧма комсомольскӧй комитет вылын.

Дисциплина ӧні тӧдчымӧн ӧнмис. Январь тӧлысын эз вӧв ни ӧти прогул, ни удж вылӧ сёрмӧм. Сӧмын Анатолий Попов ӧтчыд муніс удж вылысь водздҗык. Сійӧс вӧлі чорыда ӧлӧдӧма.

Комсомолецъяс удж производительность кузя петкӧдлӧны образцовӧй примеръяс. Сідзи комсомолка Тимина ёрт лунъя нормасӧ тыртӧ 200 прӧчент вылӧ. Сыысь торъя оз кольччыны и Ильчукова, Воробьев да мукӧд ёртъяс.

Ӧні миян водзын сулалӧ мог—тышкасьны водзӧ трудовӧй дисциплина ӧнмӧдӧм вӧсна, воспитывайтны комсомолецъясын да томйӧзын удж дінӧ социалистическӧй относитчӧм, тышкасьны прогульщикъяскӧд, да лодырьяскӧд. Ми тайӧ могсӧ пӧртам олӧмӧ.

Сергей ЧАБАНОВ,

комсомольскӧй комитетса секретарь.

Нювчим завод.

Лоа примерӧн став рабочӧйяслы

Январь 10 лунӧ обеденнӧй перерыв дырйи ме 8 минут водзджык помалі ассьым удж да муні аслам станок дінысь. Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь партиялысь да правительстволысь шуӧм лыддьӧм бӧрын ме гӧгӧрвои, мый удж вылӧ сёрмыны да не волыны оз позь, мый сійӧ дзугӧ заводлысь программа олӧмӧ пӧртӧм, но ме эг мӧвпышт сы вылын, мый оз позь и индӧм кад серти водзджык вешйыны станок дінысь. Ме вылӧ видзӧдӧмӧн дугдісны уджавны срокысь водзджык ноштa некымын уджалысь.

Перерыв дырйи менӧ цехса начальник Щеболкин ёрт чорыда ӧлӧдіс тайӧ поступоксьыс. Ме гӧгӧрвои, мый тайӧ поступокӧн ме сідз жӧ дезорганизуйта трудовӧй дисциплина.

Водзӧ ме татшӧм кодь поступоктӧ ог нин вӧч. Лоа примерӧн механическӧй цехса став рабочӧйяслы.

Анатолий ПОПОВ,

слесарь, комсомолец.

СНИМОК ВЫЛЫН: Вотча сиктса Чапаев нима колхоз МТФ-са заведующӧй А. Мальцева, кодӧс бура уджалӧмысь премируйтӧма ценнӧй премияӧн.

Трудовӧй дисциплина йылысь закон—должен лоны кӧрт законӧн

Удж дисциплина упорядочитӧм йылысь партиялӧн да правительстволӧн шуӧм должен лоны кӧрт законӧн. Миян заводын торъя цехъяс, кыдзи литейнӧй, кӧні медся ёна паськалӧма трудовӧй дисциплина нарушайтӧм, оз сетны позянлун нормальнӧя уджавны и мукӧд цехъяслы. Миянлысь механическӧй цех металлӧн снабжайтӧ литейнӧй цех. Эз на вӧвлы ни ӧти тӧлысь, медым литейнӧй цех мыж вӧсна эз вӧвны простойяс механическӧй цехын. Металл абутӧм вӧсна простаивайтам и ми—слесарьяс да токарьяс.

Ме уджала токарьӧн. Сизим во уджаліг чӧж менам эз на вӧв ни ӧти прогул, ни ӧти сёрмӧм. Лунъя нормаяс ме тырта 200 прӧчент вылӧ. Ме эськӧ верми шедӧдны ноштa бур вермӧмъяс эз кӧ вӧвны менам уджын простойяс. Литейнӧй цехын омӧль труддисциплина вӧсна вӧлі мӧстадайтам и ми механическӧй цехса стахановецъяс.

Ми кутам решительнӧя тышкасьны прогульщикъяскӧд, лодырьяскӧд. Нэлы абу места миян заводын.

Дм. ВОРОБЬЕВ,

Нювчим заводса стахановец, комсомолец.

СНИМОК ВЫЛЫН.: Ульянаса сельско-хозяйственнӧй техникум бердса учхозысь скӧтвидзысь-стахановка П. Меншуткина, кодӧс бура уджалӧмысь премируйтӧма ценнӧй премияӧн.

Простойяслы абу места заводын

Механическӧй цехын сборка вылын уджалӧны 8 том нывка. Заводоуправление да цехса администрация мыж вӧсна том нывкаяс уджын тшӧкыда овлӧны простойяс. Первой кӧ, администрация слесарьясӧс, токарьясӧс да сборщикъясӧс снабжайтӧ ёна омӧль инструментӧн, мый вӧсна получайтсьӧ браклӧн ыджыд прӧчент. Уджалігӧн ковмывлӧ кык-куим час воштыны инструмент да мастерӧс корсьӧм вылӧ.

Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь закон требуйтӧ кывкутана удж мастерсянь. Сійӧ обязан пыр лоны цехын, тышкасьны простойяскӧд. Простойяслы абу места заводын.

Анюта ОВЕРИНА.

ВӦРЛЭДЗЫСЬ ГОТЧИЕВЛӦН ЗАМЕЧАТЕЛЬНӦЙ МЕТОД

Карелия Наркомлесувса Возрицкӧй механизированнӧй вӧрпунктысь том вӧрлэдзысь-комсомолец П. Готчиев ёрт лои знатнӧй стахановецӧн. Сійӧ метод кузя уджалӧны уна вӧрлэдзысьяс.

Кутшӧм методыс Готчиев ёртлӧн?

Торъя вылыс сэні абу. Готчиев эрт успехъяслӧн секретыс—техника овладейтӧмын, вӧрлэдзысь да отсасьысь костын уджсӧ бура юкӧмын да, главнӧйыс, уджалан кад рациональнӧя использyйтӧмын.

Готчиев ёрт аслас отсасьыськӧд уджалӧ делянка вылын гектар вылӧ 70—80 кубометр вӧр запасӧн. Местаыс нюр вылын, вӧр танi—гежӧд да посни. Тайӧ условиеясын Готчиев ёрт кужис петкӧдлыны удж производительностьлысь вылын образецъяс. Тайӧ делянка вылын сменаын сійӧ вӧчис эз 7,2 кубомерт вӧр, кыдзи требуйтсьӧ норма серти, а 40—50 кубометр. Кольӧм вося нёльӧд кварталын сійӧ вӧчис шӧркодя быд лун 40 кубометр вӧр, а торъя лунъясӧ 80—84 кубометрӧн. Готчиев ёрт нормасӧ тыртӧ 700—750 прӧчент вылӧ, а мукӧд дырйи и 1000 прӧчент вылӧ. Сылӧн заработок—2 сюрс шайт тӧлысь.

Январьын Готчиев ёрт кӧсйысис сыкӧд ордйысьысь Заборский ёртлы сетны шӧркодя быд лун 50 кубометрысь не этшаджык. Татшӧм ыджыд производительность татшӧм делянка вылын эз на тӧдлыны карелияса вӧрлэдзысьяс.

Войвылын, кыдзи тӧдса, пемдӧ водз, а пемыд дырйи уджавны сьӧкыд. Готчиев сідз уплотнитіс уджалан лунсӧ, мый ни ӧти минута сылӧн оз вош. Став посни уджъяс вӧчсьӧны водзыв, основнӧй уджъяс падмӧдтӧг.

Вӧрӧ мунігӧн Готчиев аскӧдыс босьтӧ куим лучкӧй пила. Сійӧ внимательнӧя следитӧ сы бӧрся, медым пилаяс вӧлі бура тӧчитӧма да зэлӧдӧма. Пила бура чышкавсьӧ карасинӧн, весавсьӧ сирысь, кодi сибдӧ сэтчӧ пилитчигӧн. Пуяс Готчиев пӧрӧдӧ полоскаӧн пасьтанас 8—10 метрысь не унджык, кыскасьысьлы кокнидджык локны пӧрӧдӧм вӧр дінӧ.

Вӧрлэдзысь да отсасьысь костын удж юкӧма, примерӧн, тази: пӧрӧдчысь пӧрӧдӧ пу, а отсасьысь увйӧ да чукӧртӧ чукӧръясӧ. Сы бӧрся мунӧ пӧрӧдчысь да разделывайтӧ пӧрӧдӧм пуяссӧ.

Пяжиево сельскӧй вӧрпунктса вӧрлэдзысьяс кык вок Андрей да Николай Морозовъяс заводитісны уджавны Готчиев ёрт метод серти. На пӧвсысь ӧтиыс висьталӧ:

—Декабрь 29-ӧд лунӧ ми тӧдмасим Готчиев ёрт удж методӧн да шуим применитны сійӧс. Ме босьті ас вылӧ удж вӧр пӧрӧдӧм да кражуйтӧм кузя. Вок—отсасьысьлысь уджъяс. Мӧд лунас петім делянка вылӧ югдігас, индім вӧрлысь кык полоска, и ме заводиті пӧрӧдны пуяс.

Уджавны лои посни коз вӧрын, кодi торъялӧ сук увъясӧн. Ме пыр жӧ пӧрӧді 25—30 пу ӧти визь вылын, а сэсся вуджи пӧрӧдны мӧдӧ, вок сійӧ каднас весаліс увъясысь пуяс, кодъясӧс пӧрӧдӧма первой визьын. Мӧд визь вылын пӧрӧдчӧм помасиг кежлӧ вок удитіс помавны ассьыс уджсӧ первой вылын. Ме жӧ вуджи бара первой пуяссӧ кражуйтны. Тадзнас чередуйтчӧмӧн, ми мӧдамӧдлы эг мешайтӧ, уджалім дружнӧя да тыртім $6^1/_2$ норма. И уджавны лои миян кокниджык.

Карелияса став вӧрлэдзысьяс кӧ эськӧ уджалісны Готчиев ёрт метод серти, то тайӧ вося вӧрлэдзан план позьӧ вӧлі эськӧ кокнипа тыртны содтӧдӧн. Но, „Южкареллес" да „Севкареллес" трестъяс да налӧн руководительяс ограничитісны Готчиев ёртлысь метод паськӧдӧмын ассьыныс участвуйтӧмсӧ сыӧн, мый мӧдӧдалісны очереднӧй директива. Збыль, большевистскӧй веськӧдлӧм да тайӧ замечательнӧй методсӧ популяризируйтӧм оз на тыдав. Весиг сійӧ вӧрпунктас, кӧні уджалӧ Готчиев ёрт, ӧнӧдз эз вӧв чукӧртлӧма производственнӧй совещание.

Карелияса СНК-лы да ВКП(б) обкомлы колӧ внимательнӧя относитчыны Готчиев ёртлӧн интереснӧй водзмӧстчӧмӧ. Колӧ кыпӧдны карелияса став вӧрлэдзысьясӧс, паськӧдны на костын социалистическӧй ордйысьӧм. Тайӧ—партиялысь да правительстволысь заданиеяс вӧр промышленностьӧн успешнӧя олӧмӧ пӧртӧмлы медся вернӧй туй.

Б. ЗОЛОТОВ.

(„Правда", январь 8-ӧд лун).

РАЙКОМОЛСЯНЬ ОТСӦГ АБУ

Миян комсомольскӧй организацияын ставыс 14 комсомолец. Комсомольскӧй организация збыльысь сьӧлӧмсяньыс тышкасьӧ вӧр программа тыртӧм вӧсна. Торъя комсомолецъяс пӧрӧдісны нин 1.500 кубометрӧн морт вылӧ да кыскисны 700 кубометрӧн. Уджлӧн ӧд öні кыптіс нӧштӧ ёна: уна кыскасьысьяс босьтісны кыскыны 15 кубометрӧн лун.

Ыджыд тормозӧн миян уджын являйтчӧ омӧль бытовӧй да культурнӧй условиеяс. Вӧрпунктын абу ни библиотека, ни клуб. Газетъяс да журналъяс вӧлӧдз на эз волыны. Вӧручастоксянь сиктӧдз 216 километр. Рабочӧйясӧс продовольствиеӧн снабжайтӧм кузя райлеспродторг уджалӧ безобразнӧя. Тшӧкыда овлӧны медся колана продуктаясӧн снабжайтӧмын срывъяс.

Ме уджала комсомольскӧй организацияса секретарьӧн. Бура дыр кад нин колис кыдз миян организация заводитіс уджавны вӧручастокын, но некутшӧм отсӧг райкомолсянь эг на аддзылӧй, некутшӧм практическӧй отсӧг сійӧ эз на сетлы.

Ми, комсомолецъяс да томӧдз кӧйысям водзӧ уджавны нӧшта бура. Но ми корам Емдінса райкомолӧс тӧдчысьны ми вӧсна, отсавны миян организациялы, несоюзнӧй томӧдз пӧвсын пуктыны бур культурно-массовӧй удж, интересуйтчыны миян олӧмӧн.

Людмила Старцева,

Кони вӧрпункт, Вӧрыква участок.

Комсомольскӧй участокын положение

Койгорт мехвӧрпунктса Кузьӧль участок лыддьысьӧ комсомольскӧй участокӧн. Но тайӧ сӧмын нимыс. Вӧрпунктса администрацияӧн комсомолецъяслы да томӧдзлы бура уджалӧм вылӧ условие абу лӧсьӧдӧма. Томӧдзлӧн культурнӧй да бытовӧй условиеяс омӧльӧсь.

Вӧручасток бердын эм столовӧй. Рабочӧйяс столовӧйын сёйӧны сувтсӧн сы вӧсна, мый оз тырмыны табуреткаяс да пызанъяс. Сэтшӧм жӧ положениеын находитчӧ и клуб. Клубын эмӧсь сӧмын тыртӧм стенъясыс, газетъяс да журналъяс оз овлыны.

Рабочӧйяслы важӧн нин кӧсйысьлісны сетавны узьлан кӧлуй, но тыдалӧ, мый администрация кӧсйӧмсӧ вунӧдіс. Томӧдз узьлӧны куш наръяс вылын. Баракын кӧдзыд, пемыд. Участокса мастер Тебеньков ёрт оз вермы весиг обеспечитны бараксӧ лампаясӧн. Кор томӧдз шыӧдчасны завхоз Бережнова ёрт дінӧ, то сійӧ сӧмын пинялас рабочӧйясӧс.

Комсомольскӧй участокса томӧдз корӧны бурмӧдны налысь культурнӧй да бытовӧй условиеяссӧ. Медводз тайӧ уджнас должен займитчыны вӧрпунктса начальник Кушманов ёрт.

Холопов.

Ме босьтчи ВКП(б) история велӧдӧмӧ

Кор петіс „ВКП(б) история Краткӧй курс“ ме пуктіс ас водзӧ мог велӧдны пыдіа марксизм-ленинизмлысь тайӧ сокровищницасӧ. Ме лыдди нин тайӧ книгаысь сизим глава. Лыдди „За новый север“ газетысь статьяяс, кодъясӧс сетӧма ВКП(б) история велӧдысьяслы отсӧг вылӧ. Öні кутчыси пыдіа велӧдӧмӧ. Лыдди первой глава вылысь. Лыдди внимательнӧя, быд момент бура пыдіа гӧгӧрвоны старайтчӧмӧн. Тайӧ тема кузя гижи конспект.

Мукӧдъяс шуӧны, мый литература абу, занимайтчыны нинӧмысь. Ме ногӧн тайӧ сёрниясыд дзик абу веськыд. Со менам эм „ВКП(б) история Краткӧй курс“ книга, Ленин да Сталин произведениеяслӧн трехтомник, Сталинлӧн „Вопросы ленинизма“, судзӧда журнал „Партийнӧй строительство“ да газетъяс. А öд тайӧ ставсӧ быдӧн вермӧ иметны. Колӧ сӧмын велӧдны кӧсйӧм.

ЕЛИН,

Ношуль мехвӧрпунктса диспетчер, комсомолец.

1939 вося январь 4 лун.

Вося план завод тыртіс содтӧдӧн

Кунибса шабді вӧчан завод (Сыктыв район) кузь кудель да треста заготовитӧм кузя вося план тыртіс содтӧдӧн. Производство вылын бымнисны замечательнӧй йӧз, стахановецъяс. Öні заводын лыддьыссьӧ 23 стахановец да стахановка, кодъяс пӧвсысь 8 мортӧс премитӧма Ленинскӧй комсомол радъясӧ.

Медся бур стахановкаясӧс выдвинитӧма кывкутана постъяс вылӧ,—мастеръясӧ, приемщикъясӧ да с. в. Трудовӧй дисциплина упорядочитӧм йылысь СССР-са Совнаркомлысь, ВКП(б) ЦК-лысь да ВЦСПС-лысь шуӧм обсудитӧм бӧрын заводын нӧшта вылӧ кыптіс уджлӧн производительность. Рабочӧйяс босьталӧны социалистическӧй кӧсйысьӧмъяс 140—150 прӧцент вылӧ тыртны тӧлысся нормаяс.

М. Кайдалов.

ИСПАНИЯСА ФРОНТЪЯС ВЫЛЫН

Центральнӧй фронт

Кыдз юӧртсьӧ оборона кузя испанскӧй министерстволӧн официальнӧй сводкаын, операцияяс фронтлӧн эстремадурскӧй участок вылын январь 13 лунӧ неуна надзмисны ёна омӧль поводдя вӧсна. Республиканскӧй войска укрепитчисны займитӧм позицияяс вылын да дзикӧдз венісны враглысь некымын контратака.

Январь 13 лунӧ республиканскӧй войскаӧн вӧлі вӧчӧма операцияяс Сиерра фронт вылын Мадридсянь войвылын. Тайӧ операцияясыс предпримитӧма мукӧд республиканскӧй армияяслӧн общӧй стратегическӧй планкӧд соответствиеын.

Асьыввыв фронт

Интервентъяслӧн атакаяс артиллериялӧн, авиациялӧн да танкъяслӧн ыджыд вынъяс отсӧгӧн фронтлӧн быд участок вылын мунӧны водзӧ.

Аграмунт зонаын (Баллагерсянь асыввылын) интервентъяслӧн личкӧм героическӧя кутсьӧ республиканецъясӧн. Республиканскӧй боецъяс жугӧдісны тані 2 итальянскӧй танк. Лунвылын, Соливелья секторын (Бархао—Бланкассянь асыв вылын), Барбара да Капафонс (Вальссянь рытывывылын) интервентъяслы удайтчис неуна веськӧдны асьныс водзвывса линияяс. Республиканскӧй авиация успешнӧя бомбардируйтіс интервентъяслысь войска чукӧр.

Мукӧд фронтъяс вылын положениеыс важкодьыс.

* *

Республиканскӧй авиация бомбардируйтіс 5 вражескӧй военнӧй корабль. Öти корабль вӧлі повредитӧма да мӧдӧдчис Майоркалань.

Англо-итальянскӧй сёрнитчӧмъяс йылысь официальнӧй юӧртӧм

РИМ, 14. Стефани агентство висьталӧ англо-итальянскӧй сёрнитчӧмъяс йылысь татшӧм официальнӧй юӧртӧм.

„Сёрниясын, кодъяс мунісны Муссолини да Чемберлен костын да кытӧні участвуйтісны Иностраннӧй делӧяс кузя министръяс Чиано да Галифакс, вӧлі видлалӧма международнӧй положениелысь да кык империя кост отношениелысь важнейшӧй вопросъяс. Стороныяс подтвердитисны асьныс намерениеӧс паськӧдны кык страна костын существуйтысь отношениеяс 1938 во апрель 16 лунся пакт сямӧн. Öттшӧтш вӧлі решитӧма заключитны ӧдйӧнджык частнӧй соглашениеяс, кодӧс видлалӧма вылын индӧм пактӧн“.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

Центральнӧй Китайын

Центральнӧй Китайса фронт вылын успешнӧя паськалӧны Иочжоу гӧгӧрын китайскӧй войскалӧн операцияяс. Öти стратегическӧй пункт Иочжоусянь матын босьтӧма китайскӧй частьясӧн. Иочжоусянь войвылын наблюдайтсьӧ китайскӧй партизанъяслӧн ыджыд активность. Накӧд тышӧ японецъяс вынужденӧсь ыстыны ыджыд вынъяс. Январь 12 лун вылӧ войын Иочжоусянь войвылын китайскӧй отрядӧн вӧлі взорвитӧма Кантон-Ханькоускӧй кӧрттуй вылын японскӧй воинскӧй эшелон.

Сохе ю фронт вылын китайскӧй артиллерия лыйліс лунвыв берегсянь японскӧй автоколонна, коді муніс Дэаньысь.

Хенань провинция асыввойвыв юкӧнын китайскӧй частьясӧн японецъясысь весалӧма Луи кар. Тышын японецъяс воштісны 300 унджык мортӧс виӧмӧн. Тайӧ районын китайскӧй частьясӧн разоружитӧма местнӧй марионеточнӧй „правительстволысь“ 300 салдатӧс.

Китайскӧй частьяс, кодъяс займитісны горнӧй район Ханчжоу дінын матын воысь дырджык нин нуӧдӧны активнӧй военнӧй действиеяс японецъяс тылын. Öні тайӧ частьясӧс заводитӧма Ханчжоу вылӧ наступайтӧм. Ханчжоу окрестностьясын наӧн займитӧма некымын пункт, кӧні мунӧны ыджыд бойяс.

Лунвыв Китайын

Кантонсянь асыввылын выль японскӧй подкреплениеяс да механизированнӧй частьяс воӧмӧн японецъяс вуджисны Цзэнчэн вылӧ контрнаступлениеӧ. Январь 12 лунӧ китайскӧй войска бӧрыньтчисны Цзэчэнысь. Бӧрья кадӧ кар 5 пӧв вуджліс киысь киӧ.

Январь 12 лунӧ китайскӧй авиация бомбардируйтіс японскӧй позицияяс Боккатигрис фронтъяс дорын.

* *
*

Январь 12 лунӧ японскӧй авиация бомбардируйтіс Хунань да Гуандун провинцияясысь уна пунктъяс. Хунань провинцияын бомбардировка улӧ сюрисны Чанша, Хэнчжоу да Чжучжоу. Хэнчжоуын виӧма да ранитӧма 200-ысь унджык мирнӧй олысьӧс. Китайскӧй зенитнӧй орудиеяс восьтісны би японскӧй самолётъяс кузя. Гуандун провинцияын японскӧй авиация шыбитіс 30 бомбаысь унджык Индэ вылӧ. Виӧма 15 мортӧс.

Германияын антифашистъяслӧн процесс

БЕРЛИН, 14. Кыдз юӧртсьыліс нин, Кениксбергын помасис антифашистъяс группалӧн процесс, кодъясӧс арестуйтӧма „существующӧй строй свергнитӧм кежлӧ лӧсьӧдчӧмын“ мыжалӧм кузя. Главнӧй мыжаланаыс Функ приговоритӧма 15 вося каторжнӧй уджӧ. Тӧрыт вӧчӧма приговор мукӧд мыжаланаяслы. Отто Циммерлингӧс приговоритӧма 12 во кежлӧ, Франц Тицӧс да Эрнст Бенорӧс—8 вося каторгаӧ.

Миян гижӧдъяс бӧрся

„Том стахановецъяслы отсӧг абу“ юргижӧда йӧзӧдлӧм заметкаын гижлӧм фактъясыс збыльмисны. Дырнӧс кирпичнӧй заводса кадръяс кузя заведующӧй Павликов ёрт юӧртӧ, мый Макаров ёртлы öні уджалан условие лӧсьӧдӧма, сетӧма расценкаяслысь нормаяс. Олан условие сідзжӧ бурмӧдӧма, сетӧма специальнӧй помещение. Премиясӧ Макаров ёртлы öнӧдз на абу сетӧма сы вӧсна, мый сійӧс премируйтӧма радиоустановкаӧн, а Сыктывкарса радиоузел материалъяс абутӧм вылӧ ыстысьӧмӧн öнӧдз на эз установит радио точка.

*

„Тӧждысьтӧм веськӧдлысьяс“ юргижӧда 1938 во декабрь 22-ӧд лунся номерын йӧзӧдлӧм заметка вылӧ Луз районувса прокурор Чупров ёрт юӧртӧ, мый заметкаын фактъясыс збыльмисны.

Вӧрпунктса начальниклысь вӧрын удж мунӧм да рабочӧйяслӧн условиеяс йылысь Райисполкомӧн вӧлі кывзӧма доклад. Райисполком тырмытӧм торъяссӧ бырӧдӧм кузя индіс конкретнӧй мероприятиеяс. ВКП(б) райком отсӧг сетӧм да массовӧй удж нуӧдӧм могысь ыстӧ Занульео ас сьыс представительӧс.

*

„Мездыны томӧдзӧс хулиганъясысь“ юргижӧда 1938 во ноябрь, 26 лунся номерын йӧзӧдлӧм заметка вылӧ Сыктыв райкомолса секретарӧс вежысь Грязных ёрт юӧртӧ, мый Куниб сельсоветса избач Шустикова ёртлы аслас обязанностьяс дінӧ халатнӧя относитчӧмысь сетӧма предупреждение.

*

„Козловлӧн похождениеяс“ юргижӧда декабрь 26 лунся номерын йӧзӧдлӧм заметка вылӧ Емдін районса заведующӧй Бобков ёрт юӧртӧ, мый заметкаын йӧзӧдлӧм фактъясыс збыльмисны. Козлов ёртлы районлӧн сетӧма выговор.

Отв. редактор
Г. И. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год:—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 403. Типография Наркомместпрома Коми АССР